

מבוא

בשנת 1991 אוקראינה הכריזה על עצמאותה מרוסיה. בשנת 2010 ויקטור יאנוקוביץ', פוליטיקאי ותומך נלהב של רוסיה, חוזר לזירה הפוליטית אחרי שזכייתו בבחירות של 2004 התגלתה כמזויפת. הוא מבטיח את כניסתה של אוקראינה לאיחוד האירופי, אך בסתר רוקם עסקה עם רוסיה. בשנת 2013, הוא מפר את ההבטחה לכניסה לאיחוד וסטודנטים ואזרחים אוקראינים יוצאים למחאה לא-אלימה נגד ההחלטה ובעד הדחתו של יאנוקוביץ'. הנשיא מגיב בכח משטרה אלים בתמיכתו של נשיא רוסיה ולדימיר פוטין, מה שגורם להסלמת המחאה השקטה למהפכה עקובת דם.

נושא עבודת מחקר זו הוא ייצוג ההסלמה של מחאת הסטודנטים באוקראינה, בסרט "Winter on Fire: Ukraine's Fight for Freedom" (יבגני אפיניבסקי, 2015). שאלת המחקר היא **כיצד מיוצגת ההסלמה של מחאת הסטודנטים באוקראינה למהפכה אלימה, בסרטו של יבגני אפיניבסקי Winter on Fire: Ukraine's Fight for Freedom?**

הטענה המרכזית היא שיוצר הסרט, יוצר באמצעותו אקסיוגרפיה של מחאה, ודורש מהצופים להתייחס להיבטים האתיים של הסיבות והנסיבות לקיום המחאה, החל מהתחלתה הלא-אלימה, דרך תגובת הנשיא וההסלמה למהפכה אלימה, זאת בהקשר בין הפוליטיקה למרחב המוצג. לפי כך, הצופה עד לסיטואציה פוליטית חד-צדדית וההזדהות הנוצרת טמונה הן במידע הסנסציוני וייצוגי ההסלמה, והן במרחב ההיסטוריוגרפי והפיזי, המוצגים בסרט.

הסרט: Winter on Fire: Ukraine's Fight for Freedom | **במאי:** Evgeny Afineevsky

ארצות הפקה: בריטניה / אוקראינה / ארצות-הברית

שנה: 2015 |

כפי שנראה לעיל, לא ניתן לנתק את המבט של המצלמה מהערכים והאידיאולוגיות המניעות את האוחז בה או המחליט לאן תכוון. הטמעת הערכים והאידיאולוגיות לתוכן המתועד, היא אקסיוגרפיה, המבקשת לבחון גם את ההקשר למרחב ההיסטורי והגיאוגרפי-פיזי המתועד. בהתאם לכך, הקהל יוצק אל תוך המבט שלו על הדימויים והייצוגים על המסך, את המודעות שלו לפוליטיקה שמאחורי התיעוד, כפי שהיוצר יוצק לתיעוד את הפוליטיקה והאתיקה שלו. האתיקה, המוסר, הפוליטיקה והאידיאולוגיה נמצאים בקו אחד ברמת חשיבותם בדיון על המרחב האקסיוגרפי, שכן כולן מניעות את היוצר התיעודי, ויוצקות משמעות ליצירה התיעודית, מה שמגדיר את המרחב האקסיוגרפי (ניקולס, 2013).

בסרט הנידון, החל מדקה 00:09:20, המחאה נטולת-האלימות מקבלת תפנית אלימה. צוותי משטרה, חמושים באלות ומגנים, החלו בפעילות רמיסה ותקיפה אלימה של הציבור. הסרט מציג את תקיפת המשטרה, ומיד לאחר מכן מוצגים ראיונות קצרים עם אזרחים, חלק גדול מהם רואינו בעודם מדממים ו/או תוך קבלת טיפול בפגיעתם. כפי שיתואר בהמשך, ייצוג ההסלמה באמצעות דרכי מבע קולנועי ושימוש בנרטיבים אישיים של משתתפי המחאה, מעודד את הצופה לנקוט בעמדה חיובית כלפי המוחים, מה שנראה גם כאידיאולוגיה של יוצר הסרט. חלקים מהסרט הציגו תמונה עגומה של תקיפה המונית של השוטרים את האזרחים, כולל צילומים בהם קבוצה של שוטרים תקפו באלימות אדם אחד לא חמוש. בחלקים אלו של הסרט, צילומי האלימות, האנשים המדממים, התוקפנות של השוטרים, לעיתים אפילו אנשים מתים, יצרו שינוי מתחילת הסרט, שכן בחלק זה הראיונות שימשו כאילוסטרציה מילולית לתמונות, לעומת תחילת הסרט, במהלכו הצילומים שימשו המחשה לדברים שנאמרו בראיונות.